

Scenariusz zajęć w oparciu o sztukę Maliny Prześlugi *Chodź na słówko 2*

Autor: Anna Nakielska-Kowalska

Typ zajęć: język polski, zajęcia dodatkowe

Wiek uczniów: 11–12 lat

Czas: 90 minut

Temat: „Ale jesteś piękne, jak tak robisz...”, czyli *Chodź na słówko 2* o emocjach

Cele zajęć:

Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich

Uczeń potrafi

- wskazać w utworze bohaterów głównych i drugoplanowych oraz określić ich cechy;
- określić tematykę oraz problematykę utworu;
- wskazać wartości w utworze oraz określić wartości ważne dla bohatera.

Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury

Uczeń potrafi

- wyodrębnić elementy składające się na spektakl teatralny: gra aktorska, reżyseria, dekoracja, charakteryzacja, kostiumy, rekwizyty, muzyka;
- dokonać odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny;
- odnieść treści tekstów kultury do własnego doświadczenia.

Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka

Uczeń potrafi

- odczytać dosłowne i przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi; rozpoznać wyrazy wieloznaczne, zrozumieć ich znaczenie w tekście oraz świadomie wykorzystać do tworzenia własnych wypowiedzi;
- posłużyć się oficjalną i nieoficjalną odmianą polszczyzny;
- rozpoznać w wypowiedziach związki frazeologiczne, dostrzec ich bogactwo, zrozumieć ich znaczenie oraz poprawnie zastosować w wypowiedziach.

Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie

Uczeń potrafi

- stworzyć spójną wypowiedź w formie opisu przeżyć wewnętrznych.

Kompetencje kluczowe

Uczeń potrafi

- posłużyć się nowymi technologiami informatycznymi;
- współpracować w grupie i twórczo rozwiązywać problemy;

- wykazać się świadomością i ekspresją kulturalną.

Metody i formy pracy:

praca indywidualna, praca w grupie, metody poszukujące (rozmowa, metoda norm i instrukcji, tworzenie krótkich definicji), metody aktywizujące (elementy dramy), metody rozwijające kreatywność (projektowanie plakatu/ilustracji, „Alfabet komplementów”).

Materialy:

- laptop z dostępem do Internetu;
- karta do ćwiczenia „Alfabet komplementów”;
- instrukcja (załącznik nr 1);
- wyrazy do losowania (załącznik nr 2);
- kartki, duże arkusze papieru;
- komplety pasteli, flamastry, pisaki.

Przebieg zajęć:

Uwaga organizacyjna: Przydział uczestników do grup oraz rozdzielenie zadań nauczyciel powinien uzależnić od poziomu wiedzy i zaangażowania ucznia oraz jego zdolności.

1. Uczniowie pod opieką nauczyciela przygotowują salę lekcyjną do pracy. Wynoszą stoliki, krzesła ustawiają w kręgu.

Ćwiczenie 1

Uczestnicy lekcji siedzą w kręgu. Nauczyciel rozdaje kartki i prosi o napisanie wierszyka, którego wersy rozpoczynają się od kolejnych liter alfabetu. Wiersz ma być komplementem dla osoby siedzącej obok i zawierać przynajmniej jedno zdrobnienie.

Uczniowie przekazują komplement koleżance/koledze. Chętni uczniowie odczytują wierszyki.

2. Nauczyciel przeprowadza krótką rozmowę z uczniami na temat mówienia sobie miłych/dobrych słów. Wspólnie sporządzają katalog takich wyrazów.
3. Uczniowie dzielą się losowo na grupy 4-osobowe.

Ćwiczenie 2

Zadaniem uczniów jest narysowanie portretu jednego dobrego słowa i przygotowanie krótkiego wystąpienia (3–4 zdania), które będzie stanowić omówienie rysunku na wzór wypowiedzi przewodników w muzeum.

Następnie wszyscy wspólnie przygotowują galerię rysunków. Autorzy prezentują swoje prace jako przewodnicy.

4. Uczniowie siadają w trójkach. Otrzymują od nauczyciela instrukcję tworzenia opisu przeżyć wewnętrznych, pisaki oraz duże arkusze papieru.

Ćwiczenie 3

Zredagujcie opis przeżyć wewnętrznych (50–60 słów) Pikacza (grupy 1–3) i Słówka (grupy 4–6) zgodnie z podaną instrukcją (załącznik nr 1). Możecie korzystać ze słownika internetowego (www.wsjp.pl).

5. Uczniowie przekazują sobie arkusze: grupa 1 grupie 4, grupa 2 grupie 5, grupa 3 grupie 6. Następuje ocena koleżeńska stopnia zrealizowania instrukcji. Grupy zapoznają się z oceną. Dwie chętne grupy odczytują swoje prace. Wspólnie omawiają postawy bohaterów.
6. Nauczyciel prosi, aby uczniowie usiedli w kręgu. Przypomina grupie, że w spektaklu wypowiedziane zostały słowa: „Wszyscy potrzebujemy pokrzyknąć, żeby być zdrowym”.

Prowadzący prosi uczniów o dokończenie zdania:

Złe emocje wyrażam...

Słówko złe emocje wyrażało...

Nauczyciel inicjuje rozmowę o sytuacji bohatera:

np.

- brak przyjaciół, poczucie samotności;
- bycie oddzielnym, poczucie, że nigdzie nie pasuje;
- poszukiwanie swojego miejsca;
- poczucie ograniczenia.

7. Klasa dzieli się ponownie na grupy 3-osobowe (inne niż poprzednio). Zadaniem trójek jest zbudowanie definicji wylosowanego słowa według wzoru:
słownik – specjalista od słów, przemądrzała książka

Na końcu następuje wspólna rozmowa o przydatności słowników.

8. Podsumowanie zajęć

Uczniowie odpowiadają na pytania:

Do czego potrzebne są ludziom słowa?

W jaki sposób mówić o emocjach?

Jakich wyrazów używać, kiedy chce się wyrazić sympatię drugiemu człowiekowi?

Zadanie dodatkowe:

Co zrobić, aby mieć przyjaciół?

Napisz, stosując zdania pojedyncze, 5 dobrych rad dla Słówka.

Załącznik nr 1

Instrukcja tworzenia opisu przeżyć wewnętrznych.

Wstęp

1. Podaj informacje o bohaterze: kim jest, czym się zajmuje, jakie ma cele.
2. Twórz zdania oznajmujące. Podawaj informacje, odwołując się do spektaklu.

Rozwinięcie

1. Oddziel akapitem wstęp od rozwinięcia.
2. Nazwij emocje bohatera. Wykorzystaj stronę: www.wsjp.pl, aby wzbogacić słownictwo, szczególnie o czasowniki.
3. Może emocje wpływają na gesty bohatera, na kolor skóry, sposób mówienia? Napisz o tym.

Zakończenie

1. Oceń, w jaki sposób bohater poradził sobie z emocjami.

Załącznik nr 2

aktor	kostium	rekwizyt	kurtyna
reżyser	maska	scenografia	scena

Materiał edukacyjny powstał w ramach projektu Centrum Sztuki Dziecka pn. „Współczesna dramaturgia dla dzieci i młodzieży (2020, 2021, 2022)”, który jest realizowany w programie *Edukacja kulturalna* i finansowany ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

**Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego**

Dofinansowano ze środków
Ministra Kultury i Dziedzictwa
Narodowego pochodzących
z Funduszu Promocji Kultury.

Centrum Sztuki
Dziecka w Poznaniu